

Τμήμα Α:
Συνεδρίασις τῆς 23. 3. 1976

Σύνθεσις : Πρόεδρος **Κ. Τσαγκαράκης.-**

Σύμβουλοι **Μ. Στασινόπουλος, Α. Παπαγιαννόπουλος, Γ. Κλεφτοδήμος,
Ε. Σαρακηνός.**

Πάρεδροι (γνώμαι) άνευ ψήφου **Β. Ρεντζεπέρης, Α. Χρυσανθακόπουλος,
Π. Κυριαζής, Ν. Ρήγας, Α. Βουδοβρης.-**

Εισηγητής **Νικόλαος Στ. Ρήγας, Πάρεδρος Ν. Σ. Κ.**

Αριθ. έρωτήματος : 54446/4226/22.7.75 Υπουργείου Γεωργίας, Γεν. Δ/σεως Δασών
Τμ. Β:

Περίληψις έρωτήματος :

Έρωτάται : α) Έάν αι διατάξεις του άρθρου 214 του Ν.Δ. 86/1969 και των άρθρων 5 και 6 του Β.Δ. 108/1973, δι' ών αντιμετωπίζονται τά θέματα των δασικών πυρκαϊών, εφαρμόζονται και επί των περιπτώσεων κατασβέσεως πυρκαϊών των δασών του Άγίου Όρους και β) έάν, έν αρνητική απαντήσει επί του προηγούμενου έρωτήματος, είναι δυνατή ή ρύθμισις του θέματος διά νόμου, εκδιδομένου άνευ των προσθέτων διατυπώσεων της παρ. 3 του άρθρου 105 του Συντάγματος.-

./.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως :

1.- Διὰ τῆς παρ. 1 τοῦ ἁρθροῦ 105 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος ὁρίζεται, ὅτι: "ἡ χερσονήσος τοῦ Ἀθῶ ἀπὸ τῆς Μεγάλης Βεγγλαῖας καὶ ἐξῆς, ἀποτελοῦσα τὴν περιοχὴν τοῦ Ἀγίου Ὀρους, εἶναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον αὐτοῦ προνομιακὸν καθεστὸς αὐτοδιοικητὸν τμήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποῦ ἡ κυριαρχία παραμένει ἀθικτος ἐπ' αὐτοῦ.....", διὰ τῆς παρ' 3 αὐτοῦ, ὅτι: "ὁ λεπτομερὴς καθορισμὸς τῶν ἀγιορειτικῶν καθεστώτων καὶ τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας αὐτῶν γίνεται διὰ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἀγίου Ὀρους, τὸν ὁποῖον, συμπράττοντος τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Κράτους, συντάσσουν μὲν καὶ ψηφίζουν αἱ εἰκοσιν Ἱερὰὶ Μοναί, ἐπικυρώνουν δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων", διὰ δὲ τῆς παρ. 4 τοῦ ἰδίου ἁρθροῦ, ὅτι: "ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν ἀγιορειτικῶν καθεστώτων τελεῖ, ὡς πρὸς μὲν τὸ πνευματικὸν μέρος, ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς πρὸς δὲ τὸ διοικητικόν, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ ἡδιαφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας.-"

2.- Ἡ κρατήσασα θεωρία καὶ νομολογία ἐπὶ τῶν ὁμοίου περιεχομένου διατάξεων τοῦ ἁρθροῦ 103 τοῦ Συντάγματος 1952 δέχεται, ὅτι τὸ ἰσχύον ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Ἀθῶ ἀγιορειτικὸν καθεστὸς καθιεροῦται καὶ προσδιορίζεται διὰ τοῦ ἀπὸ 10.5.1924 Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἀγίου Ὀρους, κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 10/16.9.1926 Ν.Δ/τος. Αἱ διατάξεις τοῦ Νομοθετικοῦ τούτου Διατάγματος καὶ αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντί-

κείνται εις τό ως εἴρηται Ν. Δ/γμα, συνιστοῦν τό ἐν
Ἁγίῳ Ὅρει λαχθόν ἐξαιρετικόν δίκαιον τῆς κατὰ τό
Σύνταγμα αὐτοδιοικουμένης ταύτης περιοχῆς τῆς Ἑλλη-
νικῆς Ἐπικρατείας (γνωμ. Ν.Σ.Κ. 292/1970, 1439/1968).
Ἐν τῆς ως εἴρηται, ὁμοῦ, γενικῆς ἀρχῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν
τό Ἁγιον Ὅρος αὐτοδιοικεῖται, ἀσκοῦν δι' ἰδίων ὀργάνων
τὰς ἀρμοδιότητας, τὰς ἀφορᾶσας εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴν
αὐτοῦ, τίθεται διὰ τῆς ἐν ἀρχῇ παρατεθείσης διατάξεως
τῆς παρ. 4 τοῦ Συντάγματος παρέκκλιαις, καθ' ἣν ἡ ρύθ-
μις τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφα-
λείαν θεμάτων ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀρμοδιότητα
τοῦ Κράτους (γνωμ. Ν.Σ.Κ. 292/1970, 1443/1968, Ἁυτονο-
ποδίου, ἡ συντάγματικὴ προτασίς τοῦ ἀγιορειτικοῦ καθε-
στῶτος, σελ. 224).

3.- Ἐν προκειμένῳ, αἱ διατάξεις τῶν περὶ ὧν τό ἐρώ-
τημα ἀρθρῶν 5 καὶ 6 τοῦ Β.Δ. 108/1973 "περὶ λήψεως μέ-
τρων διὰ τὴν κατὰσβεσίν τῶν πυρκαϊῶν τῶν δασῶν", ἐνδο-
θέντος εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 5 τοῦ Ν.Δ. 857/
1971 "περὶ ἀντιμετωπίσεως τῶν ἐν εἰρήνῃ ἐκτάκτων ἀναγ-
κῶν τῆς Χώρας", προβλέπουν τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα κα-
τασβέσεως τῶν δασικῶν πυρκαϊῶν (συντονισμός ἀρωγῆς,
συμμετοχὴ πολιτῶν, ἐπίταξις μεταφορικῶν μέσων, παροχὴ
βοηθείας ὑπὸ στρατιωτικῶν καὶ αστυνομικῶν ἀρχῶν κ.λ.κ.),
ἐπιφυλάσσουσαι περαιτέρω, τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων
τῶν ἀρθρῶν 214, 216 καὶ 219 τοῦ Ν.Δ. 86/1969. Αἱ διατά-
ξεις αὗται τῶν ως εἴρηται ἀρθρῶν 5 καὶ 6 τοῦ Β.Δ. 108/
1973, ὡς καὶ αἱ εἰς αὐτὰς παραπέμπουν διατάξεις τοῦ

Ν.Δ. 86/1969, προβλέπουν ως έν τοῦ περιεχομένου αὐτῶν δεικνύται, εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν πυρκαϊῶν τῶν δασῶν καὶ τῶν ἐντεῦθεν γενικωτέρων κινδύνων, ρυθμίζουν θέματα ἀναγόμενα ἀναμφιβόλως εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν. Κατὰ συνέπειαν, αἱ ὡς εἴρηται διατάξεις ἐφαρμόζονται, κατὰ τὰ προεπιτεθέντα, καὶ ἐπὶ τῆς αὐτοδιοικουμένης περιοχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὄρους. Τὸ γεγονός, ὅτι διὰ τῶν ἀρθρῶν 26 ἕως καὶ 28 τῆς ἐκδόσεως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Διοικήσεως Συνάξεως Κανονιστικῆς Διατάξεως, κατ'ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ κυρώσαντος τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὄρους ὡς ἄνω μνημονευθέντος ἀπὸ 10/16.9.1926 Ν.Δ/τος καὶ κυρώσεως διὰ τῆς ἀπὸ 24.2.1953 Κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Γεωργίας, προβλέπεται ἡ ὁργάνωσις ἰδίου συστήματος προστασίας τῶν ἀγιορειτικῶν δασῶν ἐν τῶν κινδύνων τῶν πυρκαϊῶν διὰ τῆς κινητοποιήσεως τῶν μοναχῶν, ὁλοτόμων καὶ παντός ἑτέρου, δυναμένου νὰ προσφέρῃ τὴν βοήθειάν του, ἐν δύνανται νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἐφαρμογὴν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν αὐτῶν κινδύνων, καὶ τῶν περὶ τῶν τῶ ἐρώτημα διατάξεων, αἰτινες, ὡς προελέχθη, ρυθμίζουν θέματα δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας καὶ ὡς ἐν τοῦτου τυγχάνουν ἐφαρμογῆς, κατὰ συνταγματικὴν ἐπιταγὴν, καὶ ἐπὶ τῆς περιοχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὄρους. Ἄλλως τε, διὰ τῆς παραλλήλου ἐφαρμογῆς καὶ τῶν δύο ὡς ἄνω κατηγοριῶν διατάξεων, αἰτινες συμπορεύονται ἀπολύτως, δύνανται νὰ ἀντιμετωπισθοῦν ἐποτελεσματικώτερον αἱ πυρκαϊαὶ τῶν ἀγιορειτικῶν δασῶν

και να αποτραπούν ασφαλέστερον, ιδίως εις τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς αἱ πυρκαϊαὶ τείνουν νὰ λάβουν μεγάλας διαστάσεις, οἱ κινδύνοι μεταδόσεως καὶ ἐπεντάσεως τοῦ πυρός καὶς εις τὰς Μονὰς τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἢ καὶ εις παρακείμενας περιοχάς, μὴ ἀποτελοῦσας τμήμα αὐτοῦ. Οὕτε, τέλος, ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 169 τοῦ κατ' ἐπαναλήψιν ὡς ἄνω μνημονευθέντος ἀπὸ 10/16.9.1926 Ν.Δ./τος, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι:

"τὰ θέση τῆς χερσονήσου τοῦ Ἀγίου Ὁρους δὲν ὑπάγονται εις τοὺς σχετικοὺς βασιτικοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καθιεροῦ νόμου ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα διατάξεων ἐπὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους, διότι, αἱ διατάξεις αὗται ρυθμίζουν, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, θέματα ἀναγόμενα εις τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν καὶ κατὰ συνέπειαν ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῆς περιοχῆς τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ἀφοῦ, ὡς προελέχθη, ἐπεφυλάχθη ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἀποκλειστικῶς εις τὴν πολιτείαν ἡ ρύθμισις τῶν τοιοῦτων θεμάτων.

4.- Κατ' ἐκιολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων τὸ Τμήμα τοῦτο τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἔχει τὴν γνώμην, ὅτι ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος προσήκει καταφατικὴ ἀπάντησις. Ἐν ὅψει τῶν γενομένων δεκτῶν ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος, παρέλκει, ὡς εἰκός, ἡ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ δευτέρου τοιοῦτου.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΠΑΡΕΛΤΟΣ Ν.Σ.Κ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤ. ΡΗΓΑΣ

10/16.9.26
[Signature]